

آیین‌نامه شورای تخصصی توسعه فرهنگ قرآنی مصوبه جلسه اول شورای تخصصی توسعه فرهنگ قرآنی مورخ ۱۳۸۸/۷/۲۸

در اجرای مواد ۳ تا ۸ منشور توسعه فرهنگ قرآنی مصوب ششصد و چهل و سومین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۲ و نحوه و ترتیبات تقسیم مأموریت‌ها و وظایف قرآنی دستگاه‌ها مصوب جلسه اول شورای تخصصی توسعه فرهنگ قرآنی مورخ ۱۳۸۸/۷/۲۸ و به منظور انسجام‌بخشیدن به سازمان و فعالیت شورای تخصصی توسعه فرهنگ قرآنی در جهت پیشبرد و اجرایی شدن اهداف، سیاست‌ها و راهبردهای منشور، روند کار شورای تخصصی توسعه فرهنگ قرآنی، که در این آیین‌نامه شورای تخصصی نامیده می‌شود، براساس مواد این آیین‌نامه انجام می‌شود.

ماده ۱- تعاریف توسعه فرهنگ قرآنی: تعمیم و تعمیق شناخت و ایمان به قرآن و ارتباط و انس با آن و تحقق مضامین آیات قرآنی در رفتار فردی و اجتماعی اقشار مختلف جامعه.

فعالیت‌های قرآنی: فعالیت‌هایی که به منظور شناخت و شناساندن قرآن و معارف آن و تقویت ایمان به قرآن و انس با آن و بهره‌گیری فرد و جامعه از قرآن انجام می‌شود.

آموزش عمومی قرآن: برنامه‌های آموزشی مربوط به خواندن و درک مفاهیم و معارف قرآن که برای انس آحاد جامعه با قرآن و استفاده از آن ارائه می‌شود.
آموزش عالی (تخصصی) قرآنی: برنامه‌های آموزشی که به منظور تربیت

نیروی انسانی متخصص فعالیت‌های مختلف قرآنی به اجرا درمی‌آید. پژوهش‌های قرآنی: پژوهش‌هایی که با هدف شناخت قرآن و معارف آن و وظایف فرد و جامعه نسبت به قرآن و چگونگی تحقق توسعه فرهنگ قرآنی در جامعه انجام می‌شود.

فعالیت‌های تبلیغی ترویجی قرآنی: فعالیت‌هایی که با به‌کارگیری دانش، روش و ابزارهای مختلف هنر و ارتباطات، به‌منظور گسترش توجه و اشتیاق نسبت به قرآن کریم و توسعه فرهنگ قرآنی در جامعه انجام می‌شود.

ماده ۲- ارکان شورای تخصصی

- جلسات شورای تخصصی؛

- کمیسیون‌ها؛

- دبیرخانه شورای تخصصی؛

- مجمع مشورتی شورای تخصصی.

ماده ۳- جلسات شورای تخصصی

جلسات شورای تخصصی هر دو ماه یک بار، با دعوت کتبی رییس شورا در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل می‌شود. تشکیل جلسات فوق‌العاده منوط به درخواست حداقل پنج نفر از اعضا می‌باشد.

تبصره ۱- تقویم جلسات شورای تخصصی توسط دبیرخانه تنظیم و به تأیید

شورا می‌رسد.

تبصره ۲- جلسات شورای تخصصی با حضور رییس و اکثریت مطلق اعضا

رسمیت داشته و مصوبات آن با رأی موافق اکثریت حاضر لازم‌الاجراست. در موارد ضرورت، جلسه به ریاست وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یا دبیر شورا تشکیل می‌شود.

تبصره ۳- اعضای شورای تخصصی موظفند شخصاً در کلیه جلسات شورا

شرکت کنند و همراهی یک نفر از مدیران مرتبط دستگاه‌ها با ایشان بلامانع است.

همچنین در صورت بروز مشکل برای اعضای شورا، اعزام نماینده دستگاه غایب به جلسه با معرفی به دبیر شورا، بدون داشتن حق رأی، بلامانع است.

تبصره ۴- در صورت سه جلسه غیبت هر یک از اعضای حقوقی شورای تخصصی در طول سال، موضوع در شورا مطرح و تصمیم‌گیری خواهد شد.

تبصره ۵- مدت هر یک از جلسات شورای تخصصی دو ساعت است و افزایش آن در هر جلسه با موافقت اکثریت اعضای حاضر بلامانع است. همچنین در آغاز هر جلسه، پس از تلاوت قرآن و پیش از دستور، حداکثر چهار نفر از اعضا با تأیید رییس جلسه می‌توانند هر یک به مدت پنج دقیقه درباره مسایل و اخبار مهم قرآنی کشور و برنامه‌های جاری شورا اظهار نظر کنند.

تبصره ۶- مسایل و طرح‌های مورد نظر شورای تخصصی، نخست در کمیسیون‌های آن مطالعه و بررسی شده، پس از تعیین اولویت به صورت دستور جلسه و پیش‌نویس مصوبات، توسط دبیر تنظیم و حداقل یک هفته پیش از تشکیل جلسه به اطلاع اعضا می‌رسد.

تبصره ۷- اعضای شورای تخصصی موظفند در صورت داشتن اشکال و نظر اصلاحی نسبت به پیش‌نویس مصوبات، تا دو روز قبل از برگزاری جلسه، مراتب را همراه با توضیحات لازم کتباً به دبیرخانه شورا اعلام نمایند.

تبصره ۸- حذف یا اضافه دستور جلسات عادی و فوق‌العاده با تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه بلامانع است.

تبصره ۹- بررسی و طرح مجدد مصوبات شورای تخصصی منوط به گذشت حداقل شش ماه از زمان تصویب آن می‌باشد؛ ولی با رأی موافق حداقل سه چهارم اعضا، بررسی و طرح مجدد مصوبات، قبل از انقضای مدت شش‌ماه امکان‌پذیر است.

تبصره ۱۰- در موارد خاص، به تشخیص رییس جلسه یا پیشنهاد سه نفر از اعضا، رأی‌گیری به صورت مخفی و با ورقه انجام می‌شود.

تبصره ۱۱- خلاصه مذاکرات و مصوبات شورای تخصصی توسط دبیر شورا تنظیم و برای اعضا ارسال و مشروح آن در دبیرخانه شورای تخصصی نگهداری و طبقه‌بندی می‌شود.

تبصره ۱۲- شرکت دبیران کمیسیون‌ها و دبیر مجمع مشورتی در جلسات شورای تخصصی (بدون حق رأی) الزامی است. همچنین در موارد لزوم، با تشخیص دبیر شورا، حضور حداکثر دو کارشناس متناسب با موضوع در جلسه بلامانع است.

ماده ۴- ابلاغ و پی‌گیری اجرای مصوبات

مصوبات شورای تخصصی توسط رییس شورا به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ می‌شود. در موارد نیاز و با تصویب شورا، مصوبه شورا جهت تصویب نهایی به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می‌شود. مسئولیت پی‌گیری اجرای مصوبات و گزارش آن به شورای تخصصی برعهده دبیر شورا است.

ماده ۵- کمیسیون‌ها (کارگروه‌های تخصصی)

با توجه به ماهیت قابل تفکیک فعالیت‌های قرآنی در حوزه‌های آموزش عمومی، آموزش عالی، پژوهش و تبلیغ و ترویج قرآنی و به‌منظور ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های مرتبط با هر حوزه، کمیسیون‌های ذیل، زیر نظر شورای تخصصی تشکیل می‌شود:

۱- کمیسیون توسعه آموزش عمومی قرآن؛

۲- کمیسیون توسعه پژوهش و آموزش عالی قرآنی (در قالب دو کارگروه)؛

۳- کمیسیون توسعه فعالیت‌های تبلیغی ترویجی قرآنی.

ماده ۶- کمیسیون توسعه آموزش عمومی قرآن

به موجب مسئولیت وزارت آموزش و پرورش در آموزش عمومی قرآن کشور، کمیسیون توسعه آموزش عمومی قرآن در قالب کارگروه تخصصی هماهنگی آموزش عمومی قرآن به ریاست وزیر آموزش و پرورش، با حضور مدیران مرتبط

این وزارتخانه و نمایندگانی از مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه (برادران و خواهران)، نماینده رییس نهادهای قرآنی وابسته به دفتر مقام معظم رهبری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان اوقاف و امور خیریه، سازمان صدا و سیما، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، سازمان بسیج دانش‌آموزی و اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان در وزارت آموزش و پرورش تشکیل می‌شود.

ماده ۷- کمیسیون توسعه پژوهش و آموزش عالی قرآنی

به موجب مسئولیت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در حوزه پژوهش‌های قرآنی و تربیت نیروی انسانی متخصص قرآنی کشور و فعالیت‌های قرآنی دانشگاهی، کمیسیون توسعه پژوهش و آموزش عالی قرآنی در قالب کارگروه‌های تخصصی هماهنگی پژوهش و آموزش عالی قرآنی حسب مورد در وزارتین مزبور به ریاست وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با حضور مدیران مرتبط این وزارتخانه‌ها و نمایندگانی از مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه (برادران و خواهران)، نماینده رییس نهادهای قرآنی وابسته به دفتر مقام معظم رهبری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دفتر تبلیغات اسلامی، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، جهاد دانشگاهی، دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان اوقاف و امور خیریه، سازمان صدا و سیما، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، بسیج دانشجویی و بسیج اساتید تشکیل می‌شود.

ماده ۸- کمیسیون توسعه فعالیت‌های تبلیغی ترویجی قرآنی

به موجب مسئولیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه فعالیت‌های تبلیغی ترویجی قرآنی کشور، کمیسیون توسعه فعالیت‌های تبلیغی ترویجی قرآنی در قالب کارگروه تخصصی هماهنگی فعالیت‌های تبلیغی ترویجی قرآنی به ریاست وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، با حضور مدیران مرتبط این وزارتخانه و نمایندگانی از مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه (برادران و خواهران)، نماینده رییس نهادهای

قرآنی وابسته به دفتر مقام معظم رهبری، سازمان صدا و سیما، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان اوقاف و امور خیریه، دفتر تبلیغات اسلامی، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و ستاد کل نیروهای مسلح در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل می‌شود.

ماده ۹- شرح وظایف کمیسیون‌ها

- ۱- تمهید مقدمات و رایحه پیشنهادی لازم در حوزه تخصصی به شورای تخصصی برای اجرایی شدن منشور توسعه فرهنگ قرآنی؛
- ۲- تدوین سیاست‌های اجرایی امور قرآنی در حوزه تخصصی و و پیشنهاد آن به شورای تخصصی؛
- ۳- تدوین و تصویب ساز و کارهای مناسب برای تسهیل ارتباطات، هماهنگی و هم‌افزایی فعالیت دستگاه‌های دولتی و عمومی و مؤسسات مردمی در حوزه تخصصی؛
- ۴- بررسی، تدوین و تصویب طرح‌ها و برنامه‌های ملی در حوزه تخصصی؛
- ۵- تدوین ضوابط مرتبط با تأمین بودجه و اولویت‌های آن و رایحه به شورای تخصصی؛
- ۶- تمهید ساز و کارهای لازم برای اجرای مصوبات شورا در حوزه تخصصی و نظارت بر حسن اجرای آن؛
- ۷- ارزیابی نحوه انجام وظایف و فعالیت سازمان‌ها در حوزه تخصصی و رایحه گزارش دوره‌ای به شورا؛
- ۸- انجام مطالعات و پژوهش‌های لازم برای ساماندهی و توسعه فعالیت‌های قرآنی در حوزه تخصصی.

تبصره ۱- جلسات کمیسیون‌ها حداقل یک بار در هر ماه، با دعوت رییس کمیسیون تشکیل می‌شود. این جلسات با حضور رییس و دو سوم اعضای رسمیت داشته و تصمیم اکثریت حاضران مصوب است.

تبصره ۲- در صورت عدم امکان حضور وزیر در برخی از جلسات، جلسه

کمیسیون به ریاست معاون مرتبط وی تشکیل می‌شود.

تبصره ۳- در هر کمیسیون و براساس شرایط مصوب شورای تخصصی، سه تا پنج نفر از نمایندگان صاحب‌نظر مؤسسات قرآنی مردمی فعال در حوزه تخصصی عضویت می‌یابند.

تبصره ۴- کمیسیون‌ها می‌توانند عنداللزوم و عندالاقتضا از سایر دستگاه‌ها جهت حضور یا عضویت در جلسات دعوت کنند.

تبصره ۵- کمیسیون‌ها می‌توانند برای حُسن انجام وظایف خود، کمیته‌های مورد نیاز را با حضور صاحب‌نظران و مدیران دستگاه‌های ذی‌ربط تشکیل دهند.

تبصره ۶- به‌منظور ایجاد انسجام و وحدت رویه در مصوبات کمیسیون‌ها، مصوبات توسط دبیرخانه هر کمیسیون تنظیم و پس از هماهنگی با دبیر شورای تخصصی، با امضای رؤسای کمیسیون‌ها به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ می‌شود.

تبصره ۷- بالاترین مقام مسؤول امور قرآنی در هر یک از وزارتخانه‌ها با حکم وزیر (رییس کمیسیون) به‌عنوان دبیر کمیسیون منصوب می‌شود و مسؤولیت پی‌گیری کلیه امور کمیسیون را برعهده دارد.

تبصره ۸- حضور دبیر شورای تخصصی یا نماینده وی در کلیه جلسات کمیسیون‌ها با حق رأی الزامی است.

تبصره ۹- دستورالعمل گردش کار و تعاملات دبیرخانه، کمیسیون‌ها و دستگاه‌های مرتبط، با مشارکت دبیران کمیسیون‌ها توسط دبیر شورا تنظیم و با امضای رییس شورا ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۰- دبیرخانه شورای تخصصی

دبیرخانه شورای تخصصی برای پی‌گیری تمام امور مربوط به شورای تخصصی، در دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل و نمودار تشکیلاتی و سازمانی آن توسط رییس شورای تخصصی تصویب می‌شود.

تبصره ۱- دبیر شورای تخصصی از میان صاحب‌نظران برجسته امور قرآنی

بخش هشتم: فرهنگی / ۵۱۳

کشور توسط رییس شورا انتخاب و با جایگاه تشکیلاتی « قائم مقام رییس و دبیر شورا» برای مدت سه سال به این مسؤولیت منصوب می شود و انتخاب مجدد وی برای دوره های بعد بلامانع است.

تبصره ۲- با موافقت رییس شورای تخصصی، دبیر شورا می تواند نسبت به تشکیل گروه های علمی و کاری مورد نیاز برای پی گیری امور شورا اقدام نماید.

ماده ۱۱- مجمع مشورتی شورای تخصصی

به منظور کیفیت بخشی به نظام تصمیم سازی و تسریع در فرآیند تصمیم گیری شورای تخصصی، مجمع مشورتی شورای تخصصی جهت بررسی موارد ارجاعی از سوی شورا و یا رییس آن، به ریاست دبیر شورای تخصصی و با ترکیب زیر در دبیرخانه شورا تشکیل می شود:

۱- دبیران کمیسیون ها و بالاترین مقام مسؤول فعالیت های قرآنی سایر دستگاه های عضو شورای تخصصی؛

۲- سه نفر صاحب نظر قرآنی مؤسسات مردمی عضو شورای تخصصی؛

۳- دو نفر از مدیران ارشد دبیرخانه شورای تخصصی.

تبصره ۱- جلسات مجمع مشورتی حداقل یک بار در هر ماه، برگزار و دستور جلسات آن توسط رییس مجمع تعیین می شود.

تبصره ۲- دبیر مجمع مشورتی توسط رییس مجمع از میان مدیران ارشد دبیرخانه شورای تخصصی انتخاب می شود.

ماده ۱۲- انتخاب صاحب نظران مؤسسات قرآنی مردمی

شرایط و نحوه انتخاب صاحب نظران منتخب مؤسسات قرآنی مردمی برای عضویت در شورای تخصصی و کمیسیون های آن پس از مشورت و نظرخواهی از نهادهای مرتبط، توسط دبیر شورا تنظیم و به تصویب شورای تخصصی می رسد. دبیرخانه شورا و کمیسیون ها هر یک موظفند براساس شرایط مصوب نسبت به اخذ اطلاعات لازم و معرفی افراد واجد شرایط به شورا یا کمیسیون جهت تصویب

اقدام نمایند.

تبصره ۱- احکام عضویت صاحب‌نظران عضو شورای تخصصی توسط رییس شورا و احکام عضویت صاحب‌نظران عضو کمیسیون‌ها توسط رییس کمیسیون برای مدت دو سال صادر می‌شود.

تبصره ۲- غیبت هر یک از صاحب‌نظران منتخب مؤسسات قرآنی مردمی در بیش از یک چهارم جلسات شورای تخصصی، کمیسیون‌ها یا مجمع مشورتی در طول سال، به منزله انصراف از عضویت جلسه است و بلافاصله عضو علی‌البدل منصوب و جایگزین می‌شود.

ماده ۱۳- این آیین‌نامه در ۱۳ ماده و ۲۷ تبصره در جلسه سوم شورای تخصصی توسعه فرهنگ قرآنی مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۲ به تصویب رسید و مسؤولیت پی‌گیری اجرای آن با دبیر شورای تخصصی است.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی و رییس شورای توسعه فرهنگ قرآنی - محمدرضا مخبر دزفولی